

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1430/2022
31.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Милинка Јовановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К. 238/19 од 15.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 739/2022 од 16.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Милинка Јовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К. 238/19 од 15.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 739/2022 од 16.11.2022. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2). Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољен.

Образложење

У ставу I изреке пресуде Основног суда у Бору К. 238/19 од 15.07.2022. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђена на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и новчану казну у износу од 50.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико новчану казну не плати у остављеном року иста ће бити замењена казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, суд одредити један дан казне затвора. Истом пресудом, одлучено је и о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у ставу првом изреке. У ставу II изреке првостепене пресуде, према окривљеној АА одбијена је оптужба да је извршила кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 739/2022 од 16.11.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Бору К 238/2019 од 15.07.2022. године, у ставу I изреке, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, у осуђујућем делу, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА, адвокат Милинко Јовановић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати Основном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован, у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Образлажући повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљене наводи да је у конкретном случају, у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен кривични закон који се не може применити. Наиме, окривљена је оглашена кривом за кривично дело из члана 208. став 3. КЗ, односно за квалификовани облик преваре, код ког облика је квалификаторна околност - прибављање имовинске користи која прелази износ од 450.000,00 динара. Изреком правноснажне пресуде као време извршења кривичног дела одређено је и ограничено на август месец 2014. године и истовремено наведено да је окривљена преваром учињеном у августу месецу 2014. године себи прибавила имовинску корист у износу од 380.000,00 динара. Имајући у виду наведено, по ставу одбране, у радњама окривљене могу се стећи само битни елементи кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, Врховни касациони суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Изреком правноснажне првостепене пресуде окривљеној је стављено на терет да је током августа месеца 2014. године, у намери да себи прибави противправну имовинску корист довела лажним приказивањем чињенице у заблуду оштећеног и тиме га навела да на штету своје имовине нешто учини, односно преда износ од 300.000,00 динара, а што је оштећени и учинио, након чега га је одржавала у заблуди са истом намером, а на начин ближе опредељен у изреци пресуде, а затим је лажно представљајући оштећеном да јој је потребна картица за банкомат ... Банке, од оштећеног преузела картицу и у више наврата са банкомата подигла износ од 160.000,00 динара на штету оштећеног, а затим га је одржавала у заблуди да ће му новац вратити, а што није имала намеру да учини и оштећеном новац није вратила, при чему је била свесна свог дела, хтела његово извршење, била свесна да је такво њено поступање забрањено, и поступала у урачунљивом стању.

Кривично дело превара из члана 208. став 1. Кривичног законика чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини, док је у ставу 3. истог члана прописано да ако је делом из става 1. и 2. прибављена имовинска корист или нанета штета у износу који прелази 450.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од 1 до 8 година и новчаном казном.

Сходно изнетом, период извршења описан је у изреци и исти је неспорно дужи од оног означеног у уводу – „током августа 2014. године“, имајући у виду да је у питању јединствена радња извршења, обухваћена јединственим умишљањем окривљене, из које јасно произилази преварна намера код окривљене да прибави противправну имовинску корист у износу од 460.000,00 динара, довођењем у заблуду и одржавањем у заблуди оштећеног и навођењем истог да нешто учини на штету своје имовине. Наиме, окривљена је у августу 2014. године довела у заблуду и одржавала у заблуди оштећеног и то тако што је од њега тражила да јој позајми износ од 300.000,00 динара, па како он тај износ није имао, предочила му је да му може помоћи око подизања кредита код „... Bank“, те да би тиме могао да рефинансира већ постојећи кредит и на тај начин позајми јој износ од 300.000,00 динара, предочавајући му да ће новац вратити у року од 2 недеље, што је он поверовао, обзиром да окривљену познаје дуже време, те је са „...“ закључио уговор о кредиту за рефинансирање на износ од 2.000.000,00 динара, од ког износа је окривљеној предао новац у износу од 300.000,00 динара, у уверењу да ће она тај новац вратити у договореном року, иако окривљена у тренутку преговарања није имала намеру да испоштује договор и уредно новац врати, а затим је окривљена поново лажно представљајући оштећеном да јој је потребна картица за банкомат ... Банке од оштећеног преузела картицу и у више наврата са банкомата подигла износ од 160.000,00 динара на штету оштећеног, а затим оштећеног одржавала у заблуди да ће му новац вратити, што није имала намеру да учини и новац оштећеном није вратила, из чега произилази да све напред предузете радње окривљене улазе у период извршења кривичног дела, а не само период „током августа 2014. године“ како је описано на почетку радње извршења кривичног дела.

Имајући у виду напред наведено, окривљена је прибавила износ од 460.000,00 динара, односно износ који прелази 450.000,00 динара, који је потребан за постојање квалификованог облика кривичног дела превара из члана 208. став 3. КЗ.

Сходно изнетом, правилно су нижестепени судови применили закон када су нашли да се у радњама окривљене стичу сви битни елементи кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, те су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, по ставу Врховног касационог суда, неосновани.

У преосталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА је недозвољен, а ово из следећих разлога:

У преосталом делу захтева, бранилац окривљене, иако нумерише повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, бранилац у суштини, по ставу Врховног касационог суда, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, износећи своје чињеничне закључке другачије од оних утврђених побијаним пресудама, и на својим чињеничним закључцима заснивајући свој став да се у радњама окривљене не стичу сви битни елементи кривичног дела за које је оглашена кривом, већ да се ради о грађанско-правном односу међу уговорним странама.

Међутим, како погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд у наведеном делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, оценио као недозвољен.

Са свега изложеног, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.**